

VALGPROGRAM

GJERDRUM MDG

[2019 - 2023]

GJERDRUM TRENGER DE GRØNNE

fortsatt!

Kjære velger!

De fire siste årene har undertegnende sittet som enslig kommunestyrerepresentant for bygdas minste parti. Vi har inngått i et nokså konstruktivt samarbeid med KrF, Arbeiderpartiet og Senterpartiet og jeg mener at vi - tross størrelsen vår - har utgjort en forskjell. Noen ganger har det blitt i de små ting, som når vi passer på at utbyggere skal tenke på humler og insekter når grøntområdene rundt boliger skal formes. Andre ganger, og kanskje oftere, har det handlet om litt større ting: Vi har berget matjord som egentlig var ment ofret under unødvendig asfalt, og vi er i ferd med å få på plass generelle krav til utbyggere som vil gi mer bygging i tre og mindre i miljøskadelig betong. Vi jobber også med å få på plass en ny klima- og miljøplan for kommunen; den forrige har ligget urørt i skuffen siden den ble laget i 2009 og er nokså utdatert.

Enigheten er ikke alltid like stor. Vi har hatt mange friske diskusjoner om f.eks. sentrumsutvikling og om hvor fort kommunen bør vokse; slik vi ser det går det for tiden litt fort i svingene, men vi får dessverre ikke all verdens gehør for det i kommunestyret foreløpig. Det vi er aller mest lei oss for er at vi ikke har klart å finne en fullgod og stabil løsning for matserveringen på sykehjemmet. Vi trøster oss med at stadig flere politikere synes å være enige i at det var en dårlig idé å legge ned det lokale kjøkkenet i 2015, men vi opplever at et lite fleksibelt lovverk og trang kommuneøkonomi fortsatt hindrer oss i å gjøre noe særlig med det. Helt svart er det imidlertid ikke: En kokk er ansatt for å gjøre det beste ut av den maten vi henter inn. Jeg har selv vært på sykehjemmet og fått erfare at dette er vel anvendte penger. Men tilbudet med en lokal kokk kan styrkes ytterligere, og på litt lengre sikt er målet fortsatt at vi kan ta tilbake løsningen med eget kjøkken, slik at vi selv har full kontroll på mattilbudet til våre eldste.

Vi i De Grønne vil skape et samfunn hvor vi kan leve gode liv uten av vi ødelegger for andre, hverken i vår egen tid eller i fremtiden. Vi ser at vår tids kultur og politikk krever en rovdrift på mennesker og miljø som ikke er bærekraftig. Når jeg har valgt å stille til gjenvalg som 1. kandidat i Gjerdrum er det fordi jeg ser at dette perspektivet fort forvirrer litt uten oss, og jeg er motivert for fire nye år fordi jeg ser at vi faktisk kan gjøre en forskjell i stort og smått. Vi håper selvsagt at du vil gi oss tillitt slik at vi kan fortsette å bidra med grønn politikk i Gjerdrum. Med noen flere stemmer enn ved forrige valg får vi til og med inn flere representanter!

Det ville jo i så fall vært fantastisk bra, for lista vår er full av bra folk som er klare for å gjøre en innsats.

En innsats for Gjerdrum, for menneskene som bor her nå, og for de som kommer etter oss.

Godt valg!

Mads Sander, 1. kandidat for Gjerdrum MDG

MILJØPARTIET DE GRØNNES MÅL ER ET MEDMENNESKELIG
SAMFUNN I ØKOLOGISK BALANSE. ØKONOMIEN SKAL
UNDERORDNES SUNNE ØKOLOGISKE PRINSIPPER OG FREMME FRED
OG RETTFERDIGHET BÅDE LOKALT OG GLOBALT. LIVSKRAFTIGE
LOKALSAMFUNN, I HOVEDSAK BASERT PÅ LOKALE RESSURSER, ER
EN FORUTSETNING FOR Å NÅ MÅLET.

FRA PRINSIPPROGRAMMET

1. VERN AV MATJORD

De siste 40 årene er verdens matjord blitt redusert med omtrent en tredjedel. Parallelt med dette har jordens befolkning økt med ca. tre milliarder mennesker. At en slik utvikling ikke kan fortsette særlig mye lengre, uten at det gir trøblete følger, synes åpenbart. Derfor har Miljøpartiet De Grønne en *nullvisjon*, for nedbygging av matjord. Det er tross alt kun 2,8 prosent av Norges areal som er dyrket mark; det må kunne la seg gjøre å finne andre steder for boligbygging enn akkurat der matjorda ligger. Samtidig hjelper det lite med vern, dersom det å dyrke jorda ikke lenger anses som en attraktiv levevei. Her har større myndigheter et viktig ansvar.

I områdeplanen for Ask sentrum, som ble vedtatt våren 2015 (før vi i MDG kom inn i lokalpolitikken), er det planer om å gjøre en god del dyrket mark om til boligområder. Man kan kanskje være uenig i en slik avgjørelse, men planen er nå engang vedtatt og flere av boligprosjektene er allerede i ferd med å realiseres; det er urealistisk å tro at særlig mye av dette arealet kan føres tilbake landbruksformål. Vi i Gjerdrum MDG mener at dette må bli den absolutt siste gang det åpnes for å kunne gjøre jordbruksarealer om til byggegrunn for boliger i kommunen.

Det bør nevnes at det også finnes gode argumenter *for* å legge fremtidens boliger til akkurat disse områdene. Sentrumsnære som de er, kan de blant annet gi et godt utgangspunkt for å få redusert transportbehovet for fremtidens borgere. Med tanke på hva som ofres, har vi et stort ansvar for å få frem det miljøvennlige potensialet som slik bygging har potensiale for.

Gjerdrum MDG vil:

- Alltid søke løsninger som kan redusere tap av matjord, der dette er en aktuell problemstilling.
- Ikke omdisponere mer dyrket mark, eller mark som enkelt kunne vært dyrket til boligformål eller veiutbygging.
- Nedjustere kommunens vekstambisjoner bla. for å skape mindre press på jordbruksarealer til boligutbygging.

2. KLIMA- OG MILJØARBEID

Vi lever i en verden i økologisk krise: Det hoper seg opp med plast og giftstoffer i økosystemene, det pågår en global masseutryddelse av dyre- og plantearter og det drives overforbruk av en hel del forskjellige ressurser som vi er avhengige av at brukes med måte. På toppen av alt dette har vi skaffet oss et *klimaproblem*, som trolig er den største og mest akutte trusselen av dem alle. Økt havnivå, flom, tørke og et mer ustabil klima vil snart skape utfordringer for oss som det er vanskelig å forestille seg. Det haster med å snu utviklingen: Hvilken klimapolitikk som føres globalt, nasjonalt og lokalt i årene som kommer vil bli avgjørende for hvordan fremtidige generasjoner kan leve livene sine.

Vi ønsker at Gjerdrum skal gjøre en innsats for klima og miljø som vi kan være stolte av og som blir lagt merke til i kommunene rundt oss.

2009 vedtok et samlet kommunestyre Gjerdrums klima- og energiplan. Leser man i den forstår man fort at den antakeligvis ble glemt av samtlige partier omtrent med det samme. Mye av det som står her er utdatert, intensjoner om årlig revidering er aldri fulgt opp, og i hvilken grad vi klarte målsetningen om 10 % kutt av klimagassutslipp (sammenliknet med 1990-nivå) innen 2012, ble aldri undersøkt. Planen sier også at vi skal redusere utslippene med 20 % innen 2020. Tro hvordan vi ligger an? Og hva bør målsetningen være for veien videre? Dette er spørsmål som det ganske snart må kastes lys over.

Planen må revideres, og utfordringene den skal sette fokus på må utvides til å gjelde for mer enn bare klima. For hvordan kan vi bidra i kampen mot insektdød? Hvordan skal vi bedre ta vare på dyrelivet i kommunen? Hvordan skal vi ta fatt på problemet med miljøgifter og mikroplast som hoper seg opp i økosystemene? Hvordan får vi til å føre en bærekraftig bruk av ressurser? Og hvordan sikrer vi at jobbspenderne - vår største yrkesgruppe - får en *lettere* reisevei i fremtiden, og ikke en vanskeligere? Spørsmålene er mange og de bør alle besvares i en ny miljø- og bærekraftplan for Gjerdrum kommune.

En miljøsak som synes å oppta mange i Gjerdrum er spørsmålet om en 3. rullebane på Oslo Lufthavn. Gjerdrum MDG er selvsagt imot en slik utvidelse og vi ønsker å være tydeligere i vår motstand i årene som kommer. Håpet er å kunne samle flest mulig av lokalpolitikere på Øvre Romerike i dette spørsmålet, sånn at vi kan tale med én samlet og tydelig stemme som vanskeligere lar seg overhøre. 3. rullebane blir fort et spørsmål om støysoner og klimagassutslipp, men flere har også spurt oss i MDG om flytrafikken også kan ha konsekvenser for luften vi puster i. Det er et godt spørsmål - som også kan kobles til biltrafikken gjennom kommunen, og særlig gjennom Ask sentrum - og derfor har vi i MDG sendt dette spørsmålet videre til kommuneadministrasjonen. Svaret derfra er både enkelt og betenkelig: Vi vet faktisk ikke noe særlig om luftkvaliteten i kommunen.

... Så da er det vel kanskje på tide å gjennomføre en måling av luftkvaliteten da?

(forts. fra forrige side: «Klima- og miljøarbeid»)

Gjerdrum MDG vil:

- Få på plass en god og offensiv klima- og miljøplan for Gjerdrum kommune.
- Innføre klimabudsjett og klimaregnskap som en del av kommunens styringsverktøy.
- Føre en offensiv politikk for å kutte i klimagassutslipp fra den offentlige innkjøpssektoren.
- Stille tøffere krav til utbyggere og være en pådriver for fossilfrie byggeplasser, krav til solenergi i utbyggingsavtaler, miljøvennlige byggematerialer m.m.
- Fortsette å bevilge penger til solcelleanlegg på offentlige byggs takflater der dette er egnet.
- Legge bedre til rette for myke trafikanter i den videre utviklingen av Ask sentrum og i bygda for øvrig.
- Være pådrivere for at strekningen Ask – Kløfta kan bli et pilotprosjekt for Ruter når de vil prøve selvkjørende busser på Øvre Romerike.
- Mase på større myndigheter om at vi trenger kollektivfelt fra Bråtesletta til Åsenhagen før vi kan håndtere videre befolkningsvekst.
- Mase på større myndigheter om at vi ønsker oss gang- og sykkelvei fra Bråtesletta og over kommunegrensen til Skedsmo.
- Gjennomføre målinger av luftkvalitet og støy i Ask sentrum.
- Arbeide for at 3. rullebane på Oslo Lufthavn ikke realiseres og at man så fort som mulig slutter å bruke ressurser til å planlegge for dette.
- Få på plass en bedre søppeldunkordning i Ask sentrum og rette en innsats mot holdningsskapende arbeid.
- Bringe temaet klima- og miljø sterkere inn i skolen.
- Sørge for at det også tilbys fullgode vegetariske alternativer der det tilbys mat i regi av kommunen.
- Legge mere vekt på hensyn til biologisk mangfold, og dyreliv i arealforvaltningen.
- Si nei til all bygging på myr, og stanse all bruk av jord med torv i kommunal virksomhet.
- Sørge for at beplantning i regi av kommunen skal være bie- og insektvennlig.
- Ha tydelig politikk på at utplanting av svartelistede arter ikke skal forekomme
- Sammen med idretten, søke etter alternativer til bruk av forurensende gummigranulat på kunstgressbaner i kommunen.
- Fortsette å etterlyse en grønnere profil på pengene kommunen investerer i fond.

3. BYGDE- OG SENTRUMSUTVIKLING

«Livskvalitet for alle» lyder visjonen for Gjerdrum kommune, og det mener vi er en god visjon. Fokuset må være på hvordan vi kan skape og videreutvikle et samfunn der alle innbyggere kan leve gode liv uten at man ødelegger for andre, hverken i eget nærområde eller ute i den store verden.

De siste årene har mye av utviklingen skjedd i Ask sentrum, og slik vil det også bli i årene som kommer. Siden 2015 har «Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus» lagt sterke føringer for utviklingen lokalt. Planen sier bla. at 80 % av kommunens befolkningsvekst skal skje mindre enn 1 kilometer fra kommunens knutepunkt. Gjerdrum MDG støtter prinsippene i planen, men ser at den er i overkant rigid og at regionale myndigheter åpner for lite opp for lokalt skjønn. Vi ønsker å utfordre enkelte aspekter ved planen tydeligere i årene som kommer; det er tross alt vi i Gjerdrum som kjenner forholdene i kommunen best.

Den lokale sentrumsplanen for Ask Sentrum har også mye bra ved seg, men vi ser litt for ofte at det blir et stort sprik mellom planens opprinnelige intensjoner og hvordan byggeprosjektene til slutt blir seende ut. Når et prosjekt skissert med ca. 80 boenheter plutselig blir realisert med mer enn 200 (som tilfellet er i Askhøgda-prosjektet), er det grunn til å spørre om vi egentlig er godt nok forberedt med infrastruktur osv. Planen bør gi tydeligere føringer for hvor grensene skal gå og gjøre utbyggers gode lovnader og intensjoner mer juridisk forpliktende.

Utviklingen rundt Oppvekstjordet går tregt, først og fremst pga. økonomiske hensyn. Kommunens evne til, på en god måte, å realisere store prosjekter som svømmehall og ny barneskole er - i ærlighetens navn - vanskelig uten innføring av eiendomsskatt, og vi har registrert at Gjerdrums innbyggere ikke ønsker å innføre dette. Spørsmålet om når, og for så vidt også hvor, Gjerdrum barneskole skal flyttes er en vanskelig floke som nå preger mye av arbeidet med sentrumsutviklingen. Vi i Gjerdrum MDG vil holde alle muligheter åpne for hvordan en ny og god skole kan bli en realitet, men ønsker samtidig å være ærlige på at vi ikke ser det som realistisk at noen ny skole blir bygd med det første.

Gjerdrum MDG vil:

- Sikte mot at boligutbygging skal skje i nærhet av kollektivtilbud og med en viss nærhet til Ask sentrum, uten nødvendigvis å følge ATPs knutepunktdefinisjon slavisk.
- Justere sentrumsplanen, slik at den tar landsbyvisjonen mer på alvor; det medfører en viss respekt for tradisjoner og en dempet begeistring for områdeplanens mest voldsomme ambisjoner hva gjelder tetthet og bygging i høyden.
- Vurdere å tillate etablering av en lokal matbutikk, f.eks ved Grønlund, dersom vi skal fortsette å bygge ut større boområder langs Fjellveien.
- Ha som utgangspunkt at Gjerdrum fortsatt skal bestå som egen kommune.

4. BEFOLKNINGSVEKST. HVOR MYE?

Både Gjerdrum og naboene rundt oss er blant kommunene som for tiden vokser raskest i landet. Vi mener at dagens vedtatte vekstambisjon, som i dag ligger på 2,5 % årlig vekst, er for høy og bør reduseres. Det finnes flere gode grunner til dette:

1. Gjerdrum har en lite fleksibel infrastruktur, når det gjelder transport. Mens andre kommuner kan ha et mangfoldig veinett og jernbane - og kanskje til og med en fremtid med T-bane - har vi kun bilveien, hovedsakelig fylkesvei 120, til å bære transportbehovene våre. I tillegg har vi en større andel folk som reiser ut av kommunen hver dag enn mange andre kommuner. Vi har allerede problemer med kapasiteten, og det vil kreve svært mye av oss å holde frem med en bærekraftig utvikling på dette området; En lavere vekst vil gi oss bedre muligheter for å håndtere den kommende trafikkveksten på en god måte.

2. Det går litt for fort i svingene med utviklingen av Ask Sentrum. I skrivende stund er det igangsatt prosjekter både på Skjønnhaugjordet, Askhøgda og på Vestvang (byggetrinn 2), og vi risikerer at svært mange boliger plutselig kan komme opp omtrent samtidig. Hva slags konsekvenser får dette for trafikken gjennom Ask sentrum? Hvor stort press vil det legge på sentrale tjenester som barnehage, skole og eldreomsorg? Kan det være at vi oppdager at noe ikke ble helt slik vi hadde sett det for oss og at ting burde vært gjort annerledes i reguleringsprosessen? Med et roligere tempo i utbyggingen rekker vi å høste erfaringer fra hvert enkelt byggeprosjekt før vi setter i gang med det neste, og kan skape et bedre Ask sentrum.

3. Jordbruket er viktig for Gjerdrum. Omtrent 30 % av vårt areal er dyrket mark, mens landsgjennomsnittet bare er snaue 3 %. I en verden hvor matjord stadig raseres, mens antall mennesker stadig øker er det en dårlig ide å fortsette nedbyggingen av dyrket mark. Dessverre vet vi at ønsket om å bygge boliger har en tendens til å "trumfe" vern av matjord; et lavere veksttempo vil legge mindre press på jordbruksarealer og andre naturtyper vi ønsker å bevare mest mulig av.

Gjerdrum MDG vil:

- Aktivt begrense befolkningsveksten til maksimum 1 – 1,5 % årlig vekst, i tråd med gjennomsnittlig vekst på landsbasis.

5. KULTUR, IDRETT- OG SKOLEPOLITIKK

Når vi i MDG ønsker å dreie fokuset bort fra et stadig økende forbruk og heller arbeide for økt livskvalitet, spiller kulturlivet en sentral rolle. Kultur har en selvsagt plass på offentlige budsjetter, samtidig som kulturlivet i stor grad må være fritt og uavhengig. Også idretten må gis gode rammevilkår og vi ønsker å gi idretten mer plass på Oppvekstjordet ved å skrinlegge ideen om å legge ny barneskole til området.

En faktor som kan true det mangfoldige kulturlivet og til dels også idretten er at folk stadig har mindre *tid*. Kulturliv og idrett trenger mennesker med overskudd av tid – tid for å være bidragsyttere så vel som for å være det nødvendige publikum. Miljøpartiet De Grønnes visjon om kortere arbeidstid vil i så måte alene kunne gi et godt bidrag både til kultur- og idrettssektoren. Se [MDGs nasjonale program](#) for mer om dette.

Barna representerer framtiden. Derfor er en god og trygg barndom for alle en sentral målsetning for oss i Miljøpartiet De Grønne. Det er også viktig at skolen gir elevene relevant ballast til det livet de skal møte som voksne. Selv om hovedansvaret ligger hos barnas foresatte er det å oppdra og utdanne unge mennesker et ansvar for hele samfunnet. Vi i De Grønne legger stor vekt på å gi barn og unge en forståelse av sin rolle som verdensborger, å utvikle empati og medfølelse for andre mennesker og kulturer, natur og dyr. Klarer vi å finne pengene til det vil vi gjerne gi skolesektoren en skolefaglig rådgiver som bla. kan bistå i arbeidet med å bringe disse aspektene tydeligere inn i skolen. Det kan bli et nyttig verktøy både i kampen mot mobbing og mistrivsel og for bedre å implementere utdanning for bærekraftig utvikling.

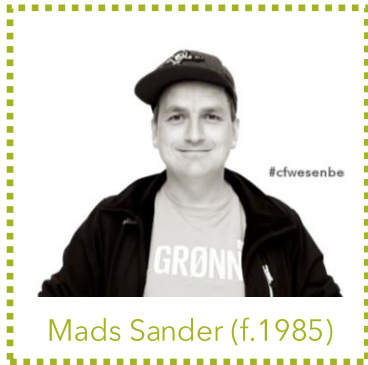
Vi er selvsagt klar over at mange ikke er fornøyd med den fysiske forfatningen som Gjerdrum barneskole er i. Vi kunne selv ønsket oss en ny skole, selv om det nå er gjort viktige rehabiliteringstiltak som gjør at den gamle skolen kan brukes i enda noen år. Vi i Gjerdrum MDG vil holde alle muligheter åpne for hvordan en ny og god skole kan bli en realitet, men ønsker samtidig å være ærlige på at vi ikke ser det som økonomisk realistisk at noen ny skole blir bygd med det aller første.

Gjerdrum MDG vil:

- Ta godt vare på skolestarterne og gi en mykest mulig overgang mellom barnehage og skole.
- Løfte diskusjonen om mobilens plass i skolen og evt. innføre mobilfrie skoler.
- Fortsatt utvide bredden i bibliotekets utlånsprodukter til også å omfatte verktøy o.l.
- Finne penger til en skolefaglig rådgiver som bla. skal ha ansvar for å bedre implementere utdanning for en bærekraftig utdanning i skolen.
- Fortsette prosessen, som nå er i gang, med å få på plass ny idrettshall på Oppvekstjordet
- Ha som mål at alle med permanent sykehjemsplass skal få dette i egen kommune, og forsterke kvaliteten i mattilbudet for de eldre.

6. VÅRE LISTEKANDIDATER

Gjerdrum MDG stiller til valg med en liste på ti personer. Kandidatene består av en god blanding, både når det gjelder kjønn og akademisk/yrkesfaglig bakgrunn; noen representerer den store gruppen av innflyttere, mens andre har bodd i Gjerdrum, mer eller mindre, hele livet. Se gjerdrum.mdg.no for mer om kandidatene.

#1

#2

#3 JOAKIM KUNST (f.1984)

#4 UNA SANDUM (f.1980)

#5 VERONIKA EILERTSEN (f.1976)

#6 RUNE SKJEFSTAD (f. 1962)

#7 KATE M. HAAKONSEN (f. 1951)

#8 RENATE TOLLAN (f. 1993)

#9 JAN SKOOG (f. 1938)

#10 ODA K. KNUDSEN (f.1949)

VIL DU VITE MER?

Du kan lese mer om MDGs politikk i [fylkesprogrammet for Akershus](http://fylkesprogrammet.for.Akershus) (akershus.mdg.no) og i [vårt nasjonale program for 2015-2019](http://www.mdg.no). (www.mdg.no)

Har du spørsmål eller synspunkter, ta gjerne kontakt med oss på gjerdrum@mdg.no eller besøk vår hjemmeside: gjerdrum.mdg.no.

Lyst til å bli medlem av MDG? Meld deg inn på www.mdg.no/bli_medlem.